

πεν' ατ', ἐγόμωσεν τ' ὥτια (ἤτοι τὸν ἐπεισεν) αὐτόθ. Ἐγόμωσες ἀτο'ς σὸν κόσμον (τὸ διέδωσες εἰς ὅλον τὸν κόσμον) Πόντ. Ἐγομῶθαν τ' ὁμμάτῃ μ' (ἐνν. ἀπὸ δάκρυα) Πόντ. Ἐγόμωσεν τὴν κοιλίαν αὐτ' (τὸν διέβαλε) Τραπ. Ντ' ἐμπρ' -ι-σ' καὶ τ' σπῖτ' -ι-σ' χροσάφ' νά γομοῦται (εὐχὴ) Νικόπ. || Παροιμ.

Κοκκὶν κοκκὶν γομοῦται τὸ σακκὶν (περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς οἰκονομίας) Κρώμν. κ.ά. Συνών. παροιμ. Φασοῦλι τὸ φασοῦλι γιομίζει τὸ σακκοῦλι. Ντὸ ξύνεται τὸ πρᾶμαν, τὸ σκεῦος ἄχτε' κί γομῶνει (πρᾶγμα τὸ ὁποῖον χύνεται, τὸ σκεῦος πλήρως δὲν ξαναγεμίζει' ἐπὶ ἀνεπανορθώτου) Πόντ. Ἡ θάλασσα γομῶθεν κ' ἐφτωχὸν κ' εἶθεν χουλάρ' (ἐπὶ μεγίστης ἐνδείας) Τραπ. || Αἰνιγμ.

Κούπα γομοῦται, ἀνάσκει εὐκαιροῦται (ὁ πῖλος) Πόντ. Ἡ σημ. καὶ εἰς Ἡσύχ. ἐνθ' ἄν. Συνών. γεμίζω 1, γεμῶνω Α1. 2) Παραγεμίζω, πληρῶ διὰ γόμου Λεξ. Ἐλευθερουδ. Δημητρ. 3) Καλύπτω διὰ χόματος ἢ τέφρας Ἡπ. (Δωδών. Ξηροβούν. Πλατανοῦς. Πράμαντ.): Μόλις φύτρουσαν (ἐνν. τὰ φυτὰ), μ' τὰ γούμους' ἢ βρουχὴ πῶπιαι Δωδών. Τ'ς γόμουςι τ'ς γούρσι Πλατανοῦς. Γόμους' τ' φουτιά, νά μὴ σβηστοῦν τὰ δαυλιὰ Πράμαντ. || Φρ. Νά σέ γομῶσω σαράντα ὀργυιές (ἄρᾳ) Ξηροβούν. 4) Συμπληρῶ χρονικὸν ὄριον Πόντ.: Ἐγόμωσεν χρόνον (συνεπλήρωσεν τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἡλικίας του). Συνών. Φρ. Ἐκ λεισε χροῖνο. 5) Ρίπτω τι Χίος: Ἐμάλω-νεν ὁ ἄντρας τῆς γυναίκας πὼς δὲ β-βαστᾶ καλὰ τὸ μολάριν κ' ἐσήκωνεν τὸ φτυάριν νά τὸ γομῶσῃ τῆς γυναίκας του. 6) Κτυπῶ, τύπτω Χίος (Καρδάμ. κ.ά.): Ἐγόμωσά του μὴν'ς τὴν πλάτην Καρδάμ.

Β) Ἀμτβ. 1) Καθίσταμαι εὐτραφής, εὐσαρκός, ιδίως εἰς τὸ πρόσωπον Πόντ. (Τραπ. κ.ά.): Πολλὰ ταπεινὸς ἔσουν, ἀτώρα μόνον ἐγόμωσες (ταπεινός = ἰσχνός) Τραπ. β) Ἐπὶ χρόνου, πληροῦμαι, συμπληροῦμαι Πόντ.: Ἐγόμωσεν ἡ διορία Πόντ. Χρόνος ἐγόμωσεν (συνεπληρώθη ἐν ἔτος) αὐτόθ. 2) Ἐνεργ. καὶ μέσ., τρέχω, πηγαίνω δρομαίως Πόντ. (Ἀργυρόπ. Κρώμν. κ.ά.) Χίος (Καρδάμ. Πισπιλ. κ.ά.): Ὁλ' ἐγομῶθεν ἐκεῖν (ὅλοι ἔτρεξαν ἐκεῖ ἐπάνω) Ἀργυρόπ. Λέν μπορῶ νά γομῶσω (δὲν δύναμαι νά τρέξω) Χίος. Γομών-νουνσι ἐκεῖνοι κι ὡς πού νά πῆς δγκυό, πάσιν εἰς τὸ σπῖτιν Καρδάμ. Τ' ἀλογατῖν ἐστάθην κ' ἐπάντεχεν νά ῥτοῦσιν τὰ μεσάνυχτα κι ἀπὲ γομών-νει μάνι μάνι κ' ἐπέρασεν ἀπο-μέσ' ἀπὲ τίς πέτρες αὐτόθ. 3) Ὁρμῶ, ἐφορμῶ, ἐπιπίπτω κατὰ τινος Πόντ. (Ἀργυρόπ. Κρώμν. κ.ά.): Γομοῦμαι ἀπά-ρον σ' Πόντ. Ἐγομῶθα ἀπάν' αὐτ' αὐτόθ. β) Διώκω Πόντ. (Κρώμν.) 4) Πίπτω Χίος (Καρδάμ. κ.ά.): Ἐγόμωσεν κάτω Καρδάμ.

γόμωση ἡ, πολλαχ. καὶ Ἀπουλ. Καλαβρ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ρ. γομώω. Ἡ λ. ἤδη εἰς τοὺς παπύρους. Βλ. Preisigke, Griech. Papyr. εἰς λ.

1) Ὡς ὁρος εἰδικός, ἡ πλήρωσις ὕψους ἢ ὑπονόμου διὰ τῆς ἀναγκαιούσης ποσότητος ἐκρηκτικῆς ὕλης ἢ ἡ πλήρωσις συσκευῶν δι' ὑγραερίου ἢ πυροσβεστήρος διὰ ἀναλόγου πυρο-σβεστικῆς ὕλης πολλαχ.: Καλὴ-μεγάλῃ-μικρῇ γόμωση πολ-λαχ. β) Συνεκδ., ἡ πρὸς ἐφάπαξ γόμωσιν ἀναγκαιούσα πο-σότης πυρίτιδος Λεξ. Δημητρ. 2) Τὸ μέστωμα τῶν δημη-τριακῶν καὶ τῶν ὀσπρίων Ἀπουλ. Καλαβρ.: Ἐγόμωση τῶ ρουῖτ-τίω πάει ὥρμα φέτο (τῶ ρουῖτ-τίω = τῶν ἐρεβίνθων) Ἀπουλ.

γόμωσμα τό, Πόντ. γόμουσμα Ἡπ. (Πλατανοῦς.)

Ἐκ τοῦ ρ. γομώζω.

1) Γόμωμα 2, τὸ ὅπ. βλ., Πόντ. 2) Ἐδεσμα παρασκευα-ζόμενον ἐξ ἀγρίων ἢ ἡμέρων λαχάνων τὰ ὅποια βράζονται κατ' ἀρχὰς καὶ ὕστερον τηγανίζονται μετ' ἀλεύρου ἀραβο-σίτου καὶ τριμμάτων ξηροῦ ἄρτου Ἡπ. (Πλατανοῦς.)

γομωτής ὁ, Πόντ. (Ἀμισ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γομῶνω 1.

Ὁ πληρὼν τι, ὡς τοὺς μεταλλευτικούς κλιβάνους, διὰ μεταλλεύματος.

γονάδι τό, ἐνιαχ. γοννάδ' Θάσ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γόνος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άδι.

Ἐσμὸς νεαρῶν μελισσῶν ἐνθ' ἄν. Συνών. γονίδι, πονλλάκι, πονλλί, σμάρι.

γονάκι (I) τό, Ρόδ. (Ἐμπον. Κάστελλ. Σάλακ. κ.ά.) Σύμ. Τῆλ. βονάκι Ρόδ. (Σάλακ. κ.ά.) ἀγονάκι Ἀντίπαξ. Ἐρεικ. Κέρκ. Μαθράκ. Ὁθων. Παξ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γόνος καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άκι.

1) Ἡ ψεῖρα μετὰ τὴν ἐκκόλαψιν τῆς Ρόδ. (Ἐμπον. Κάστελλ. Σάλακ. κ.ά.) Σύμ. Τῆλ. Συνών. γονίδα, λεανάκι. 2) Ὁ μικρὸς ἡλικίας ἀθερίνος χρησιμοποιοῦ-μενος ὡς ζῶν δόλωμα εἰς τὰ παραγάδια Ἀντίπαξ. Ἐρεικ. Κέρκ. Μαθράκ. Ὁθων. Παξ.: Ἀ δὲ δοῦ φέρνανε τότε ἀγονάκι, δὲ θὰ βγανε ἄλλο ψάρι (τότεσο = ἐλαχίστην πο-σότητα, ἄλλο = πλεον) Ἐρεικ.

γονάκι τό, (II) Ἐρεικ. Κέρκ. Μαθράκ. Ὁθων. Παξ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. γόνατο, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γόνα. Γονατάκι 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Σέρνεται ὅλο'ς τὴ γῆς καὶ ἔχει γένει μαῦρο τὸ γονάκι του Ἐρεικ.

γοναράκι τό, Νίσυρ.

Ὑποκορ. τοῦ ἀμαρτ. οὐσ. γονάρι.

Εἶδος μικροῦ ἰχθύος, πιθαν. ὁ Σκάρος ὁ κρητικὸς (Scarus cretensis) τῆς οἰκογ. τῶν Σκαριδῶν (Scaridae).

γόναρος ὁ, Ἐρεικ. Μαθράκ. Ὁθων.

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. γόνατο, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γόνα.

Μέγα γόνου ἐνθ' ἄν.: Αὐτὸς ὁ γόναρος καὶ ἀπὸ λάτα νά τοῦ βάλης μπάλωμα, θὰ τὸ λειώσῃ (λάτα = δοχεῖον ἐκ λευ-κοσιδήρου, τερεκές) Ἐρεικ.

γονάτα ἡ, ἐνιαχ. γοννάτα Ἰμβρ.

Ἐκ τοῦ ὑποκορ. γονάτι. Βλ. Δ. Γεωργακ., Glotta 31 (1951), 201.

Μέγα γόνου ἐνθ' ἄν.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Γονάτις Θάσ.

γονατάδα ἡ, Θήρ. (Οἶα).

Ἐκ τοῦ οὐσ. γόνατο καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άδα (II).

Ἡ κατὰ τὴν λειτουργίαν τῆς Πεντηκοστῆς γονυκλισία: Σήμερο εἶναι γονατάδα.

γονατάκι τό, κοιν. γονατάξ' Α. Ρουμελ. (Μέγα Μονα-στήρ.) Θεσσ. (Ναθράκ.) Θράκ. (Σουφλ.) Μακεδ. (Καταφύγ.

